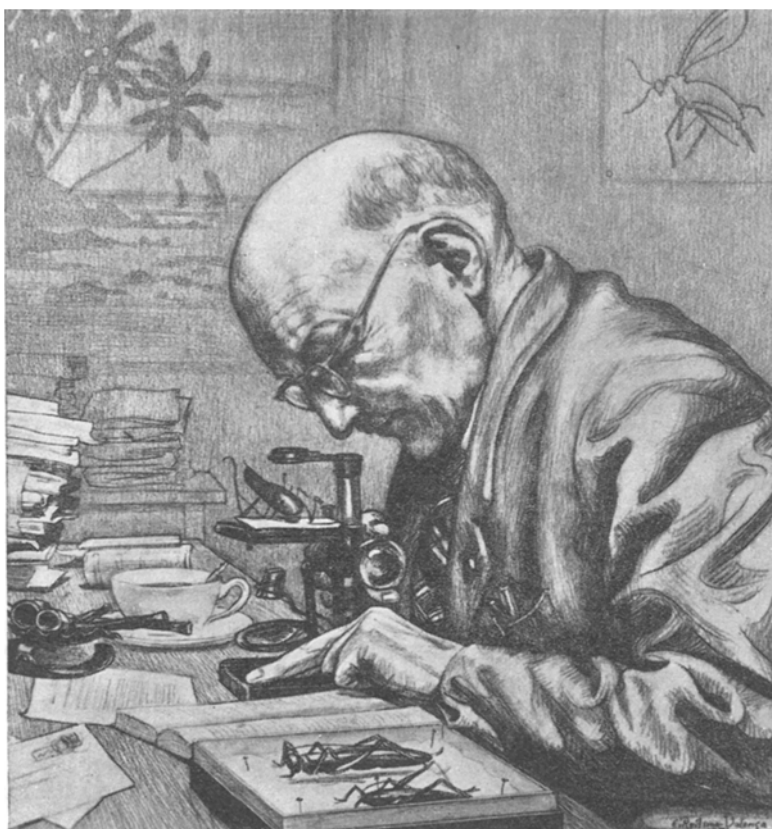

IN MEMORIAM Dr S. LEEFMANS

Op 3 Januari jl. overleed te Heemstede, na een langdurige, slopende ziekte, de heer Dr S. LEEFMANS, oud-Directeur van het Instituut voor Plantenziekten te Buitenzorg, lector aan de Gemeentelijke Universiteit Amsterdam, afdelingshoofd van het I.P.O., officier in de orde van Oranje-Nassau. Geboren 11 Januari 1884 te Leeuwarden, kwam hij voort uit een eenvoudig milieu en had hij een harde jeugd; middelbaar, laat staan hoger onderwijs, was voor hem niet toegankelijk. Maar hij was bezielde met een hartstochtelijke liefde voor de natuur en hij beschikte over een helder verstand, grote werkkraft en doorzettingsvermogen. Zijn kans kreeg hij, toen hij door een gelukkige samenloop van omstandigheden in 1912 door een grote cultuur-mij als eerste particuliere entomoloog naar Java werd uitgezonden om bepaalde schadelijke insecten in de cassave te bestrijden. Hij kweet zich zo goed van deze taak, dat hij in 1914 werd verbonden aan het Instituut voor Plantenziekten te Buitenzorg, aanvankelijk als entomoloog-assistent; later werd hij hoofd der dierkundige afdeling en eindelijk

Directeur dezer instelling. Bij zijn aftreden (1934) werd hij op treffende wijze gehuldigd, de Landbouwhogeschool had hem al eerder (1928) het ere-doctoraat verleend. LEEFMANS, nog in de volle kracht van zijn leven, was de man niet om in Holland stil te zitten. Toen omstreeks 1935 de draaihartigheid in Noord-Holland steeds groter verliezen veroorzaakte, aanvaardde hij gaarne een opdracht van de Plantenziektenkundige Dienst (steller dezes had met nadruk de aandacht van wijlen VAN POETEREN op hem gevestigd) om dit probleem onder handen te nemen. Hierna bestudeerde hij de pereringworm. Toen kwamen de voor hem moeilijke oorlogsjaren; na de oorlog bereisde hij de U.S.A. in opdracht van de Regering, en werd hij verbonden aan het I.P.O., ook hervatte hij zijn taak als lector in de toegepaste entomologie aan de Gemeente-Universiteit te Amsterdam.

LEEFMANS heeft vooral in Indië blijk gegeven van een grote werkkraft, veelzijdigheid en degelijkheid als onderzoeker. Steeds hield hij het oog gericht op de eisen der praktijk. Door zijn talrijke onderzoekingen over de insecten van de cassave, van de thee, van de klapper, van tropische vruchten en vele andere, heeft hij niet alleen werk van blijvende wetenschappelijke waarde verricht, maar heeft hij de landbouw in Indië aan zich verplicht. En men heeft wel eens gezegd, dat zijn werk in Noord-Holland de koolteelt van een wisse ondergang heeft gered.

Niet onvermeld mag blijven, dat hij een geboren popularisator en propagandist voor de natuurlijke historie was. Hierdoor heeft hij velen de ogen geopend voor de omringende natuur, niet alleen in Holland, maar misschien meer nog in Indië. Alles wat deze stoere en onverzettelijke werker, deze self-made-man, tot stand bracht, deed hij met een blijmoedig optimisme, dat bezielend werkte op anderen, totdat een langdurige ziekte zijn krachten hoe langer hoe meer ondermijnde en hem uiteindelijk wegsleepte.

W. ROEPKE